

Sbírka na letectví.

V roce 1933. vypravána za účelem obrany státu letická sbírka. V naší obci provedena svěčnou obecním proslu, a vynesla 138 Kč. Časťka poměrně malá, neboť příjčka následkem špatného proměnu naskakala se se symptomem jak bylo potřeba. Celkový výnos v republice do prvního úřadnický činil 16½ milionu Kč, které pouřity na zakoupení vojenských letadel pro obranu. Upravování na příjčku ponecháno na krato a další výnos pouřit bude na získání letického dorostu.

Bouře s vichřicí.

Dne 28. července 1933. přehmala se přes Čechy bouře se silnou vichřicí, která nadělala značných škod, mšty kroupami, a značnou silou větru. Následkem byl mnoho polámaných stromů ovocných i lesních. O síle větru svědčí převrtnutý povoz Josefa Vítá č. 69. na silnici od Úpice k Mousovu, u příbytku č. p. 74. převrtnut byl pravý vůz, což svědčí o síle vichřice.

Výsek masa.

V roce 1933. poraženo bylo místním jermákem Josefem Bouřkou 57 vepřů. Krávy poraženy na rozdíl s jinými jermáky a v naší obci se vysekalo 2½ krávy. Mimo to poraženy 2: jalovky a 1 tele.

~ 1934. ~

Zemědě v. r. 1934.:

31. Jedna Václav Horčej č.p. 157.	stár 56, roku
13. června Karel Vlček, majitel chalupy č. 130.	stár 66, roku
16. července Marie Eflerová č.p. 20.	" 86 "
26. srpna František Řimničák, maj. chalupy č. 124.	stár 69 r.
17. září Josefa Mášlová	č. 145 " 85 "
16. října Liánka Lelková	" 76 " 77 "
14. listopadu Josefa Vítová, výměnkářka	" 73 " 65 "

Činnost osvětová.Přednášky:

Dne 3. března přednáška ve škole se světelnými obrázky: Válka tří-
ctiletá. Účast 30 osob. — 8. března v hostinci J. Berga: Země-
dělské otázky. — 11. března u příležitosti oslavy narozenin p.
presidenta J. G. Masaryka přednáška „Oplynové válce“ (180 osob)
22. března ve škole: O úmarovém pojistění a pro ni přednáška M. U. Dr.
Ledníka z Floriček „O tuberkulose a ochraně proti ní“ 35 osob.

Divadelní představení:

Divadelní představení Oboru Nař. Jedn. Severočeské v Elsnem:
18. února „Česká maminka“ od Richarda Brana (Vinnický obvod)

„Květy v Bouři“ od Lukinovi-Štávkovi, válečné drama

„Hvězda veselohra“ veselohra od J. Maříka,

„A život jde dál“ válečný obraz,

„Kralovnicka“ od J. Kubíka.

Úč. vstupného 2-3-4 Kč vybráno průměrně 267 Kč.

Tělocvičná jednota „Sokol“ sešla divadlo v původě a své na dvo-
ře hostince Jos. Berga, veselohru: Na krásné vyhlídce. Vybráno 800 Kč.

Dne 14. ledna konala „besídka“ školních dětí v hostinci J. Els-
nara. Účast 150 osob.

Účinné zábavní podniky.

21. července stanamovací večer čtení cirkve československé v ho-
stinci J. Elsnera za účasti i z okolí: Úpíci, Hlavovic, Velkých Svato-
nůvíc. Na programu zpěvy, recitace, hudba, tance.

Politická organizace Nař. Obce fašistické konala v hostinci
A. Teichmanovi 2 zábavní večírky a pro děti loutkové před-
stavení.

Činnost spolková.Národní jednotka severočeská

sešla 5 divadelních představení z nichž jedno ve prospěch zastou-
pitého členu, a vytvořili ho div oclotníka Jaroslava Nýjolta č. 101.
dne 6. března projevem postaveného.

Sbor dobrovolných hasičůÚčast na podzemní v zápl.

V roce 1934. zúčastnil se místní sbor oslavy nadučitel-
ského brání sboru dobrovolných hasičů v Marsově, konan-
é dne 10. června. Při slavnosti odehrány byly četné moca-
le zastoupenými členy sboru.

Dne 17. června konán zápl. zápl. zápl. na Zjedro-
vi. Sbor libušovský zastoupen byl 18 členy.

Činnost samaritánská.

Skupina samaritánská rovněž byla o-noviho čl-
na Ferdinandu Jiroucku č.p. 143. V roce 1934. poskytnuta byla pro-
moe samaritánská v 25 případech.

Čyšní pohřební pokladna

ma v tomto roce 4017 členů. Během roku zemřelo 15 čl-
nů. Všichni mimo zápl. obci.

Úřzení vodní nádrže

Posledních několik roků vyznačovalo se úpravně malým
množstvím deště a sněhu a nebyřolým nedostatkem vo-
dy. Čyřamny velmi stále vysýchaly. Potok na horním
konci obce napájen byl jiným malým množstvím vody z ma-
meny u přibýtku č.p. 64. z níže tekoucí voda zápl. se vy-
nosila, takže končto potoka od přibýtku č.p. 93. až po přibý-
tek č. 20. bylo úplně vyschlé. Okolnost to savdala přivim-
k oprávněným obavám obyvatelů horní části obce pro př-
pod moř. požáru. Když přis usnesení obecního zastup-
telstva a přis platné zákoně návrhu byla stavba nádrže
odkládána, a když v sousedních obcích začala řádit muka
police, asi deset občanů z horního konce obce řádali na obec-
ním úřadě díravě o úřzení nádrže. Vytklímuto bylo
pro ni místo pod mostem u č.p. 91. Nádr. elotoni rea-
ně Josef Joudal č.p. 116. a Zvětoslav Hleflis č. 164. Stav-
ba stála 1500 Kč. Pro-přpod požáru pořádan byl

starosta maršovské obce, aby v případě potřeby vypuštěna byla část nádrže maršovské, což bylo slíbeno.

Volba funkcionářů

Ve volbě hromadě konané dne 11. února 1934. provedeny byly volby funkcionářů. Starostou sboru zvolen Josef Elsner č. 31, velitelem Luňka Vítě č. 7, jednatelům Oldřich Bejč č. 93, místopředsedou Augustin Řešněček č. 88, pokladníkem Jan Vítě č. 26, a ved. lavatelem Josef Mihaluka č. 76.

Požární cvičení nocí.

Oby vyzkoušena byla požární protokol a výjezd sboru ohlášeno újrou tajně požární cvičení nocí na týden 12. - 19. srpna, o čemž veřejnost srozuměna byla danými vyhláškami. Spojeno bylo s příležitostí sboru. Cvičení ohlášeno jako nocí, proto přehrávalo se již o 1/2 8 hod. navěze ozval se poplašný signál daný újrním náčelníkem. Bylo to dne 15. srpna. Vzápětí ozval se hubka sborového hubace a za 5 minut po prvním signálu stála stříkačka u pramene u čp. 20. a za 7 1/2 minuty po signálu došlo k výstřiku vody na přibytky čp. 16. a 17. Cvičení účastnilo se 18 hasičů a provedeno bylo bez nehody. Cvičení přítomní byli: újrní náčelník Antonín Baudyš z Maršova, náčelník újrního dovozu inženýr Rudolf Klubeš z Malých Svatonovic a náčelník okresku František Flamm z Malých Svatonovic. O cvičení a proběhu sepsán protokol a náčelníkem újry proveden zápis do pamětní knihy sboru.

Slavnost odevzdání diplomů.

Ve volbě hromadě sboru dobrovolných hasičů, konané dne 11. února 1934. došlo ke slavnosti podání návrhu slavnostního sborovým kronikářem aby jmenováni byli za záslužnou činnost u sboru Josef Elsner, čestným průsedou, Luňka Vítě čestným velitelem, a Roman Píck čestným členem. Kronikář sboru uvedl, že záslužnou činností možno jmenovat jedenácti letí členů u sboru u Josefa

Elsner, sedmadvacetiletý u Čuška Vrtka, u obou prok 25 letá činnost ve funkcích předsedy a velitele, a u Romane Picha 33 letá činnost u sboru. Navrhnuo a schváleno potom aby jmenovaným uděleny byly čestné diplomy a romě tak aby udělen byl diplom již dříve čestným členem jmenovanému Ferdinandu Hlavovi. K odevzdání diplomů došlo v slavnostní schůzi dne 25. března 1934. Na schůzi promluvil zejména vděčarostel Hynek Čuška z Úpíne; o kulturním působení hasičstva v naší československé naší země k vlastním bodu slavnosti; odevzdání diplomů. Šlo se za něžného proslavu zejména vděčarostele. Starosta sboru Josef Elsner poděkoval jmenovaným jubilantům za projev uvážení za jejich činnost a připomenul, že činnost funkcionářů nebyla by ničím bez vzájemné součinnosti všech členů sboru. Jmenom ve vzájemné této spolupráci vzejde zdar činnosti spolkové. — Text diplomu u starosty sboru je následující: Sbor dobrovolných hasičů jmenoval jednomyslně ve valné hromadě konané dne 11. února 1934. svého starostu bratra Josefa Elsnera čestným starostou za 25 letou záslužnou činnost starostenskou, kterou vždy ku prospěchu a zdaru sboru hrdlivě vyvíjel. Diplom je prací akad. malíře Antonína Drauna. Podobný text jako u starosty je i u ostatních jubilantů. Po schůzi rozpráda se přátelská zábava přítomných za koncertem hudebního kvintetu Čuška Semuška.

Požár v Křížanově

Požár v Křížanově První poplašný signál v tomto roce ozval se dne 6. ledna, kdy lella popělem cholupa Kosařova v Křížanově. Vzhledem k naprostému nedostatku vody a s ohledem na to, že střechy měhem pokryté zabránily šíření ohně na přibytky sousední, bylo od zájsem upuštěno, neb bylo by to bezúčelným.

Požár chalupy čp. 101. v Libniásově

Dne 6. března vypukl požár v chalupě Jaroslava Nývltka čp. 101. Ohně vznikl ráno po 8. hodině, za nepřítomnosti majitele který odjel právě v nákladě. První pozorovala ohně manželka majitele, která jsou na odchodu zamýkala právě dvíře u chalupy. Ohně vznikl z neznámé příčiny na zadní části přídoy. Zachráněn byl nábytek a všechny věci ve světnici a část majetku Ladislava Nývltka, bratra majitele. Část zrušeni ve světnici podařilo se vyhnout, ale bylo by i bez toho zachráněno, zasáhlustim hasiči. Ohně tento byl prvním v obci, při kterém použito stříkačky motorové. Při sprostění motoru objevily se sice potíže ale díky úsilí pracovníků sboru zachráněno bylo, co vůbec zachránit se dalo. Majitel byl sice pojistěn, ale přesto proškorení jeho bylo velké, vzhledem k značnému nákladu protiburnému k vybudování nového příbytku i vzhledem ku všeobecné hospodářské krizi a spojeného s ní nebyvalého nedostatku práce. Při požáru shořela též hasičská výstroj Ladislava Nývltka. Byla to již čtvrtá výstroj zrušeniá ohněm během svého zápisného sboru hasičského. Shořela také i část zápisni od sboru národní jednoty seročeské. — Světnice chalupy byla dřevěná, zadní část příbytku z kamene, stíela slamená. Chalupa stála zadní částí ve bítlu pod obrovit silnicí, přičím k severu obracena. Zadní stě zdivý, vprádu pukenná lomence. Dle zápisu na lomnici postavena chalupa r. 1827. a stála tudíž 113 roku. Zápis v poreukovjck knižáč o starbě proveden r. 1825. — Chalupu vystavil Jan Feichman a prodal ji r. 1827. Antonínu Brožovi. Tjz byl majitelem do r. 1839, kdy koupena Josefem Týfou za 452 fl. R. 1857. koupena za 311 fl. Petrem Řezníčkem. R. 1863. uvádí se nový majitel Jan Šafář. R. 1880. přišla koupi na Leůka Elera a r. 1919 dědictvím na mal. vnuka jeho Jaroslava Nývltka, nynějšího majitele. Za majitele Antonína Brože

a Josefa Fyfy byla v chalupě té kovárna. Byla-li tomu již za prvního majitele nepodarilo se obecnímu kronikáři zjistit. Josef Fyfa prodal chalupu č.p. 101. koupil sousední přibysěk č. 55, kde novou kovárnu zřídil.

Postižený Jaroslav Nyvlt je dlouholetým a v divadelním hnutí národní jednoty Severočeskí velmi činným členem. Vremění jeho zásluh a v odměnu za jeho činnost i k ulehčení v jeho nůstě sehnali ocelovnici jedno divadelní představení v jeho prospěch, a odevzdáno mu bylo 350 Kč. Jedno divadelní představení v jeho prospěch sehnal též Klub cyklistů a odevzdán mu výdělek 150 Kč. Hudební kroužek č. 18 ka Semuška uspořádal při obou představeních zdarma. Po zájech chalupy vyfotografoval Antonín Feickman, syn kostelní č.p. 76. a jeden snímek uložen je v pamětní knize sboru dobrovolných hasičů.

Oheň v lese.

Včas ulasem byl oheň vzniklý v lese Hlynka Věta č.p. 86, který se rozšířoval i do sousedního lesa Josefa Kábita č.p. 23. Bylo to na jaro, za panujícího sucha, kdy rozšíření ohně bylo značné a nebezpečí velké pozáří bylo přispěchavšími občany odvráceno.

Nebezpečí pozáří v č.p. 135.

Včasným zasáhnutím stalo se, že časté pozáří v tomto roce nebyly rozmnoženy o další horící oheň v přibysku č. 135, kde dne 9. května navíc vznikl se v blízkosti komína zarděný trám, a doutnání jeho pokročilo již tak daleko, že jenom krátká doba stačila by ku vypuknutí pozáří.

Přispěchavšími sousedy a členy hasičského sboru byl trám vysekán, oheň uhasit a nebezpečí ohně odvráceno.

Druhý pozáří v Kluzánově.

V úterý dne 17. září o 1/10. hodině večer objevila se u dá září nad Kluzánovem, kde stála v plámeni stodola

u hostině fantiška Tůška. Velmi činně zasáhl sbor dobrovolných hasičů libušatorských, který byl na místě jedním z prvních a zastoupen téměř všemi členy. Účinně pomoci bylo také velmi započítáno vzhledem k rozlehlým hospodářským i domácím budovám i blízkým slambou krytým sousedním stavením, a zejména i proto že místní občané nemohli osobně neboť museli chránit své slamenou stěnou kryté přibytky a nebylo tudíž dostatek lidí k obsluze ruční stříkačky. K ohni dostavilo se 8 hasičských sborů, takže rozšíření ohně bylo zabráněno.

Ohně v Maršově

Noční požáry dříve klidně obyvatelé svou hříšností i nebezpečím, stávají se ještě hříšnějšími jsou-li caloriny rukou člověkem, která neváhá buď se záliby, aneb aby v nastoleném zmatku kradně těžila ve svůj prospěch zničit v malé chvíli majetka který budovalo a na který shádelo mnohá několik pokolení.

Případ sokovského policejství udal se dne 14. září 1934. po 1. hodině noci v Maršově, kde založen ohně ve stodole fantiška Bejra č. 56., a dříve než mohli občané přispět ku pomoci posízeným nové plameny vyšlehlý ze zadní části přibytku Josefa Hadačnicka č. p. 9. Společnost obou požárů i ogražený směr větru nes v jakém pořadí pro sobe následovaly navzájem byly zejména na policejství a v souvislost s nimi uvážen i předloží požár v Křížánově. Přibytěk fantiška Bejra zničen úplně se vši úrodou i domácím a hospodářským zařízením. Obyvatelé přibytku zachránili jenom kolo živoť a jenom s námokou dobytek z elléva. U Josefa Hadačnicka zachráněna sice s námokou nová stodola a le jinak nezachráněno kromě dobyteka téměř nic. K ohni dostavilo se mimo sbor domácí osm sborů z obcí sousedních, z nich prvním byl na místě hasičů z Libušatova zastoupený všemi členy se stříkačkou motorovou, po něm přijeli s motorovými stroji sbory úpický a sychovský; následovaly sbory se stříkačkou ručními a sice německé sbory z Prorub, ze Studenec a Kyje a sbor z Křížanova a pro nich sbor havlovický se stříkačkou

motorovou. Okolnost, že oba požáry v Morsově i požár v Klížanově vznikly ve stodole navrštěnoly se jedná se o jednoho a téhož pachatele a dohadováno, zda jedná se o mista, aneb o zjištění přetřetosti ku káděšiu, aneb o autorní poušku pachatele. Lid ulíkal noviču v obavě, zda nový požár někde novyprukne. Aby postaráno bylo poněkud o bezpečnost občanů, usneslo se občasní zastupitelstvo v Libušově na honání nocních lidí deku dům od domu a vše dva občasně na horní části obce a dva na dolní pro hostince Josefa Berga. Že zmínění obavy nebyly plané navrštěval nový požár ve Velkých Svatoňovicích, kde založen požár v domku Otty Mojžíše a dne 29. září, nově ve stodole založený požár v Pětkově statku v Sustořvicích, který zničil rovněž celou usadlost s celým zařízení domácním i hospodářským. Že pro požár v Morsově tánilo každému namysli kdo je as pachatelem. Vše před požárem honolo se v Libušově v hostinci Josefa Berga představení kocovního biografu a tu návštěvníci jeho upomenuli se na nesuamého návštěvníka nápadného svým chováním, jivělo v rozhovoru nápadný zájem o předložení požár v Klížanově, který prohlasoval se musí pro představení, tedy pro přítomní do Morsova. Bylo zjištěno, že před požárem v Klížanově viděl byl někde v hostinci postaveného frantiska Tučka. Za tájeus bylo po něm poháán a dopaden byl při požáru v Sustořvicích, kde pomáhal při zacháňných pracích a smánil se pomálat i hasičům. Byl na místě zabit. Byl v něm zjištěn Richard Burger r. 1898. v Pousi u Hutnova narozený, příslušný do Dvoře Kalové nad Labem, věckate bustany. Příslušní okolnosti svědčily proti němu. Jednalo se o zjištění, zda byl viděn někým také při požáru v Morsově. Byl přivezen cestičtem v neděle po večerním požáru v Sustořvicích automobilem do Morsova a do Libušova ku zjištění, zda byl někým u obně viděn. V Libušově ovláus bylo jeho přive-

zeu' hasičským signólem a výzvou, aby občané přítomní požár -
 u dostavili se na dvůr hostince Josefa Bugra. Ohlášení to -
 způsobilo v obci pochopitelný posruch. Na neděli tu staveno v
 Libušatově posvícení, bylo tudíž v obci hojně lidí na návštěvě
 a sítlo se v několika minutách na dvůr hostince hojně občan -
 stva. Spoutaný sločinec přiveden učela ale nebylo dosaženo.
 Viděn byl sice v den před požárem v Maršově i v Libušatově, ale
 na přímé shlednutí u požáru nikdo se nepřihlásil. U přítomné
 době volá se prodávěný z policejství ve vyšetřovací věci krajského
 soudu v Hradci Králové. Okolnosti svědčí sice hodně proti ně -
 mu, ale na odsouzení bude toho prodávěný soud ani málo.

Při všech jmenovaných požárech je protišikovním zjevem, že
 postiženým kladeno je nestěží již zmínit prostřednictvím úř -
 adních úřadů, dovozem materiálu ku stavbě, jurnými pracemi
 a t. d., díky, že lidskost nevynechala. U neděli pro požár v Mar -
 šově byl překonán slunný den a doč se čekal přích v novělučích
 návštěvníků. Usnesl se tudíž členská has. sboru v Maršově u -
 spořádat sbírku u spáleništ ve prospěch postižených. Vybráno
 bylo na 700 Kč. — Pokud naši obec se týče musno zaruame -
 nat uruání nejen pohotovosti hasičské ale i uruání včasné po -
 moce zejména rolníkům s příjvím ku stákače. Holmí do Křížano -
 va dopravil stákačku rolník Josef Pech č. 74, k obmí do Maršova
 Adolf Teichmann, syn rolníka č. p. 70. Při všech uvedených požá -
 rech sbor libušatovský vykonal velký kus práce. Okusní pojistov -
 na národní v uruání za práci tu darovala zejména sboru
 100.- Kč.

Klub cyklistů.

Mezi několika spolkovými vyjádření vyjmaena' byla vyjád -
 ěka ke prohlídce zářvímí uhelnyč dolů v Malých Svatonovicích
 Spolek schvál divadelní představení "Kathie prouhy" ve prospěch
 svého členská Jozoslava Vojta požárem postiženého.

Tělocvičná jednotka Sokol

smírně uvedení divadelní představení v přírodě uspořádala na oslavu narození p. presidenta F. G. Masaryka koncert sokolské hudby z úpíve za dirigování Ferdinanda Moravského, sórárnika z úpíve. Před koncertem poslov ríšského učitele Vítima Gottvalda, a přednáška štabního kapitána Klumca z Trutnova: „O plynové vále.“ Vzhledem k válečné době a hroziícímu válčenímu nebezpečí vzbudila přednáška svůj zájem. Přednášiči vyličil různé způsoby plynových útoků, jejich účinek a obranu proti nim. Vcelku působila přednáška spíše dojmem uklidňujícím. — V prosinci uspořádán jako tou zábrani věcíšk.

Škola.

Po odchodu učitelky Františka Hladky nastoupila na zdejší školu učitelka Marie Hábrtová ze Rtyně.

Škola trpěla dosud vltáští na severní straně vltkem. K zamezení toho provedena v roce tomto izolace zdi ve v rozsahu pokud finanční možnosti dovolovaly.

V prosinci dosto nařízení okusnilo školníto výbore oby k zamezení hřčového osvětlení v učebnách zardina byla okna na vršičkách stánáč učeben a na delších oby okna, byla svěsána.

Vzhledem k zodpovědnosti místní školní rady pro případ možných úrazů dola se místní školní rada pojistit na částku 100.000 Kč na dobu 10 roku.

Hospodářská krise.

Veskuí naději ze hospodářské krise a srojiná s ní neaměstnanost je po několik roku trající bude zastána vústalo marnou a je do značné míry naději na její ukončení. V továrnách, v době předválečné i poválečné plně pracujících, šitina i polovina stojí v klidu. Dělnictvo na obýrajících strojích

provádějící zaměstnanost je jenom částečně, namnoze jenom 32 hodin za 2 týdny a jsou to práce jenom ti šťastnější. Hlavně je tím větší vířece práci nemají. Podniknuté akce na umírnění bídy nezaměstnaných jenom částečně mohou umírnit neostatek. V posledních letech konány sbírky na nezaměstnané. V r. 1934. vykonaná sbírka měla následující výsledek:

Vybráno: 75 Kč na revuicel - 90 kg žida - 294 kg bramborů - 10 kg mouky a 2 bočlučky chleba. Mimo to přiloženo osobním úsudkem značnější množství bramborů.

Vzrůst zbroty a podomního obchodu.

Nebývalá nezaměstnanost měla v posledním čase za následek neobyčejný vzrůst zbroty. Nejen osoby staré a práce neschopné ale i mnoho mladých a zdravých dovolávalo se soucitu namnoze i u těch kteří sami těžkou dobou byli postiženi. Mnoho bylo těch, kterým za těžko přišlo prosebnými slovy hájit svoji živobytí. Přibývalo tudíž potulných hudebníků a podomních obchodníků. Všichni možná životní potřeby jsou do našiny ku prodeji do domácnosti s výsledkem podávající málouspokojivým; neboť lepší životní poměry doletly téměř do každého přebytku a snížily kupní schopnost všech občanů.

Shromáždění členů církve československé!

Katecheta církve československé Jos. Kocian ve snaze založit kroužek mládeže této církve, zardol podnět ke schůzkám jejích členů. Schůze v r. 1934. konaly se zinného času jeomnou hýamí v přibytku Josefa Jiřáka č. p. 27., a byly s oblibou navštěvovány i příslušníky církve římsko-katolické. Katecheta Kocian přednesl vždy překnou přednášku buď z církevních dějin aneb na různé téma z náboženských a výčlovných nauk a zardol provádit k zajímavým debatám a dotazům. K vytvoření kroužku mládeže své nedošlo. Pro poměry malý počet této v církvi a pro zaneprázdnění její v různých spolecích: u Sokola, u divadla a pod. Schůze navštěvovány byly z přívětivě těch poněkud osobami staršími.

Výstřední počasí r. 1934.

Neobvyklým počasím vyznačoval se rok 1934. a sice neobyčejně časným jarem, suchým létem a dlouhodobějším deštěm na podzim. Jaro oklátilo se již brzy v dubnu, takže v naší obci již 16. dubna byly modřiny a břasy úplně zelené, stěny začaly kvést 18. dubna a hospodáři měli obavy aby předčasně rozvíšé a rozkvetlé stromy neuspěly mrasy. Teplota byla nevykale vysoká, takže již 16-18. dubna naměřeno +28°C ve stínu. Teploty vzduchu měly se od roku 1775. Za celou tu dobu 159 roku. nebyla tou dobou zaznamenána teplota tak vysoká. Již 20. dubna v noci oklátila se prvom jarní bouřka. Plí stáječ prouštíže počasí jarní bouři dostávají se zima a mrasy. Mrasy ani zima se však nedostavily a počasí mělo průběh výjimeč. — Po suchém a teplém jaru následovalo suché léto které opět bylo prohoromou hospodářiim. Od ublých následků horších následkem sucha začalil hospodáři vydatný díst v červnu trvající nepřetržitě 16 hodin, při kterém napadlo v Pookukonosti 80cm. vody, na Hkonosti 1m. Byla to dvě místa v republice, na díst nejvydatnější. Přesto, se krajina naše byla suchem poměrně nejmeně postižena proti krajím jiným, trávníky na sluneční straně uschly a obilí velmi brzy sešlo, takže nastaly předčasné žně. V dubnově ovsy na sluneční straně již v červenci byly posečeny. Rovněž owoce brzy dozrávalo. Borůvky a ranní třešně byly již koncem května zralé. Zpodzimní owoce cířalo se o 3 týdny dříve než jinay. Zaruamneti třeba se owoce až většinou na slunci docířle (nebo velmi málo puřelo) mnohem více podléhalo zkaze než v létě jiných. — Za posledních 160 roku jenom 2 roky zaznamenanay tak teplé. První r. 1791. před 144 roky, druhý r. 1811. před 124 roky. Rok 1934. byl nejen nadprůměrně teplý ale i nadprůměrně suchý. Nysusší mě-

síce byly: květen, červenec a září, kdy ještě nedosáhly ani jed-
né průměrné průměru. Po časném jarním a teplém a suchém lé-
tu očekávání byl časný příchod zimy. Toto očekávání selha-
lo a podzim až do doby předvánoční byl neobvykle teplý.
Jako duben i prosinec byl nejteplejším za 159 let. Do vá-
noce bylo nejen bez sněhu ale teplota způsobila že se rozvíje-
ly nejen živé rostliny zvané "kočičky" ale i ovoce stromy
v krajínách více položených. Ještě v týžnu před Vánoce mi
znamenáno bylo v novinách i v rozhlase kde stromy hořou
a kde se sřezky rozvíjejí. Na čtrnáct dní před Vánoce mi-
sty i maliny dozrávaly a ojedinele nalezány byly i houby v lesích.
Následkem časného jara a pozdního příchodu zimy nebyla vá-
cnosti ani dvojitá úroda ovoce. Ze Slovenska hlášená i dvojitá ú-
roda třešní.

Nebyvalá úroda hub.

Hledání jedliček hub v našem kraji provádí se jednak k ú-
čelným vydatným aby prodaány byly do měst a zlepšily tak
finanční poměry rodin chudých aueb špatnými vydatnými po-
měry v tisíci postavených, dále aby doplnily kuchyni jako chut-
ná potravina a u mnohých provádí se hledání jako zářavý
sport. Pokud úrody se týče stáda jsou léta na houby mě-
ně úrodná s léty úrodnými. Podobné úrody jaká byla v r.
1934. není však ani měří nejstaršími osobami pamětníka.
Úroda byla tak neobvyčná že vylákala do lesů množství huba-
řů z měst ani městečků kteří došli s prázdnou. Hledá-
ní v letech méně úrodných vyžaduje větší zkušenosti a zna-
lost míst celoz v tomto roce nebylo zapotřebí neboť houby rost-
ly všude. Hubaři nově takové množství hub, se to namnoze
i veselost přirobilo:

Sběrání lesních plodin.

Do r. 1900. bylo zvykem aby někdo z města vřel cestu
do naší obce aby hub nasbíral, aueb borůvek, malin a osu-

změna náčesků. Od té doby postupně živil se větší a větší zájem o sbírání suchto-plodin. Příčinou toho je stoupaní cen ocurní lesního ovoce pokud vyživý se týče, a dále i zhuacování pracovní doby, která v posledních letech se změnila v částku a nebo i úplnou nezaměstnanost. Nyní honají se celé výjavy na sběr lesních plodin a je jistě chvalitebné že spousty suchto-plodin, které dříve byly našly nyní ocurní a zhuacování. Sběr lesního ovoce je v lesních lesích jako dřívě i nyní volný. V lesích pruských bylo dřívě typně alespoň pokud nějaká škoda se neděla. Nyní vybírá se poplatky za sbírání buď 20 Kč za leto a nebo 7 Kč za den. Mnozí na poplatky ty zřehají uvádějí, že jich za bývalých slechtických mojitelů nebyvalo: až typně nyní, kdy zákony doly lesy tyto do českých rukou. — Práce jako za plodiny vybírají se poplatky za sběr suchto-plodin.

Moda krátkých vlasů u žen.

Až do doby popředově nebyly známé nyníjší účesy s nakrátko přistříhanými vlasy „mibado“ zvanými. U staříků u žen zplétaly se v plétence a stárcy v drabky, u mladých dívek poněkud v jideu neb ara což jsou spléteny, volně se záduch splývaly. V době po válce světové začal se ujmout obyčej vlasů přistříhanost na krátko. Zprvu nesměle a ojedinele jenom u mladších porození však víc a víc se ujmol i u žen vdávaných, takže rostoucí krátkých vlasů u žen je již téměř všeobecné.

Tance.

Když pomíním tancování starych tanců českých tancoval se poněkud při tancování zábavách německý tanec kolový „valčík evanj“ o $\frac{3}{4}$ taktu, potom „polka“ tanec polského původu o $\frac{2}{4}$ taktu, „čičiči“ „šotyš“ (škotská), tanec s hudbou podobnou polce a „maruka“ polský národní tanec o $\frac{3}{4}$ taktu s druhou čtvrtí přirovnanou. V době po válce světové v počátcích nadšení popředově současně se snalou nosí

národních tanců užímal se i tanec „beseda“ zvaný, český ná-
dový tanec z národních prvních od Ferdinanda Hellera. Za-
ko-nosění národních tanců pomínulo tančováním besedy,
aby udělalo místo tak zov. tancům moderním: „selimnyj“
„tango“, fox-trot at.d., které nastoupily s moderní hudbou „jás-
bandem“. Osvědčilo se i zde, že všichni cítili se u nás rychleji a
lépe ujmá než naši národní. A tak co se na „besedu“ při
tancování zapomnělo úplně, tančí mladí pro většinu tance
moderní, zatím co starší dají se vrátit k valčíku a polky.

Znivení a oprava „červeného kříže.“

V lese při silnici z Mašova do Úpice, v místech, kde
se „na bílém písku“ a neb jen „na písku“ říká, stával od ne-
paměti naproti louce patřící k usedlosti č. p. 727. Stěně
na konci obce „Páček dřeviny kříž červené nošený, dokře
se tam všobíse“ u červeného kříže říkalo: V době pro-
převratové vyměněn byl kříž ten za kříž kamenný. Bylo
to v době přesunů příslušnosti církevní, kdy nernaný pa-
chodil voliti nerhodný a odsouzení hodný způsob proti církev-
ního boje, kříž ten na kusy rozbil. Několik roků ležely tam
jeho trosky. Tu se usnesli tři občané úpice, že kříž ten dají
zas do původního stavu. Jedem z nich byl příslušníkem
církevní římsko-katolické, druhý církve československé a třetí
bee vyevání. Dotyční občané kříž ten cementem spojili, pro-
stavili a kříž, že se tam u červeného kříže říkalo; červenou
barvou natřeli. Za naménová u jako příklad nábožev-
ské snáselivosti.

Porážky dobytka.

Místní úřadník Josef Borůvka porazil a vysekal v r. 1934. 56
veprů. - Místní hospodáři sáhli v posledním čase k nepomoci
aby sa dobytek vyšší ceny utrhali, a reprodukovali veprůvé maso
v domácím výseku. V r. 1934. porazili pro svou potřebu a na
prodej 37 veprů.

Smrt krále jugoslávského Alexandra „Sjednotitele“

Dne 9. října 1934 zavražděn byl v Marseilli ve Francii jugoslávský král Alexander nazvaný „Sjednotitel“ a francouzský ministr zahraničí Barthou, oba puštili národa československého. Událost se vyvolala překvapením a pobouřením v celém národě a zájmovou obavu aby událost se neměla hravit následky jako atentát v Sarajevě před válkou světovou. Všem pobrbeni se znamením smutku vyvěšeny na veřejných i na mnoha soukromých budovách smuteční prapory. V úprkách tovovali v době prohibice zastavena jako smuteční projekce na 5 minut puše.

Státní monopol na obchod obilím.

V roce 1934 zaveden zákonem státní monopol na obchod obilím. Obilí nakupovat molou jinou více obilní společnosti. Zavedeny pevné ceny na obilí, čímž dosavadní cena obilí vracet sdoupla: z 80 Kč za q až na 130-70 Kč u řída, což tyce nesly vstavy méně majetných konsumentů a vsič seč kdo-následkem hospodářské krise a neraměštnosti v bidě se octnuli.

Očkování proti záškeru.

V poslední době v sousedních obcích počalo nebezpečně množiti onemocnění záškerou. Aby šíření nemoci bylo účelno provedeno bylo na úprkém okrese ho masové očkování proti této nemoci. Okresní nemocniška projitorna v úprisi aby účelno bylo probud možno největšího počtu očkovaných poskytl pro-dětky čtení projitorný očkování zdarma. K účelu tomu dodána státním zdravotnickým ústavem očkovací látka za mírný poplatek. K Libuátova puštilarito se 33 dětek?

Předseda
Joh. P. ... 1935